

Wieliczka • Niepołomice • Gdów • Kłaj • Biskupice

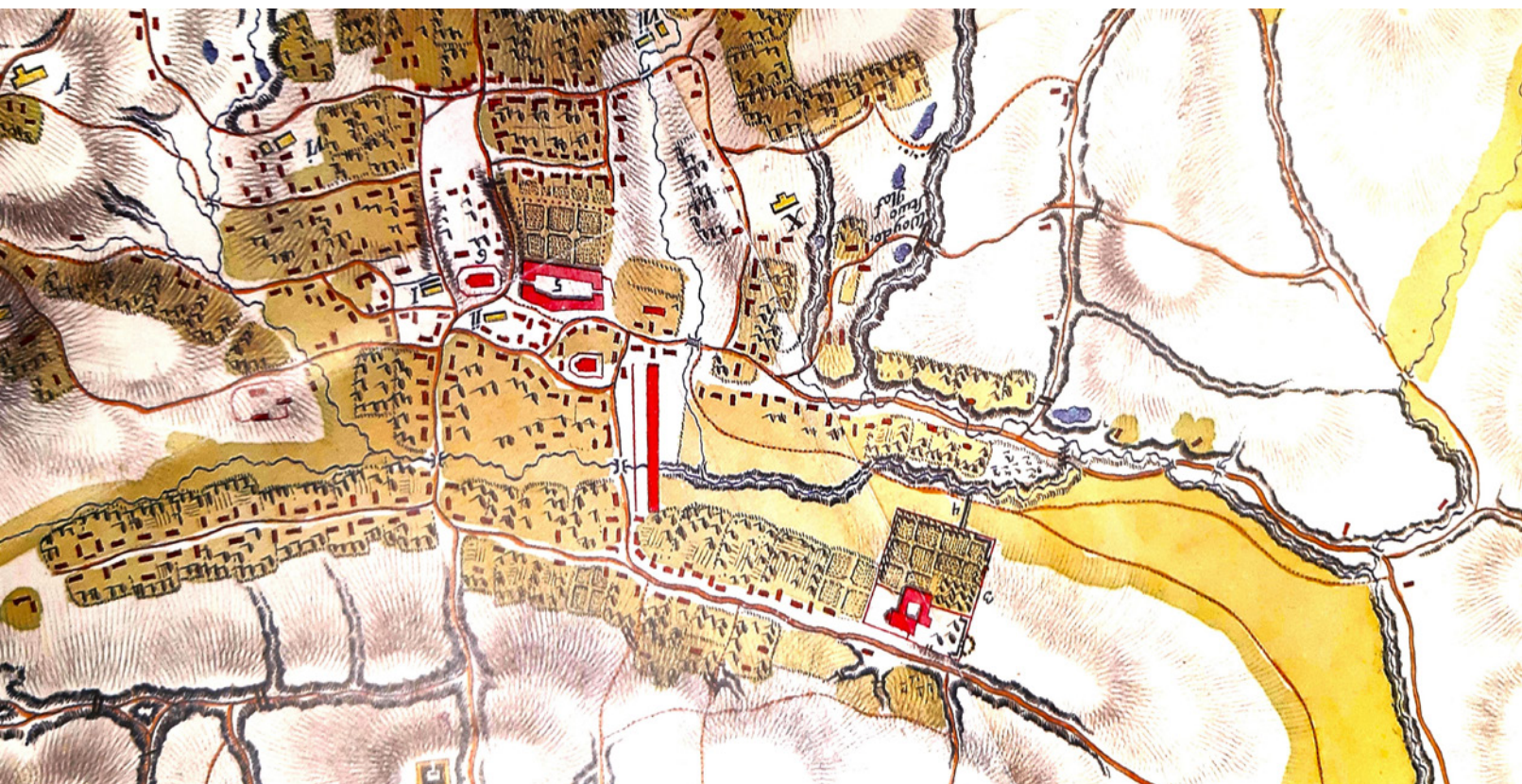
PANORAMA

GAZETA BEZPŁATNA

Powiatu Wielickiego

Tajemnice Wieliczki

PODZIEMNY LABIRYNT KANAŁÓW I RZEK

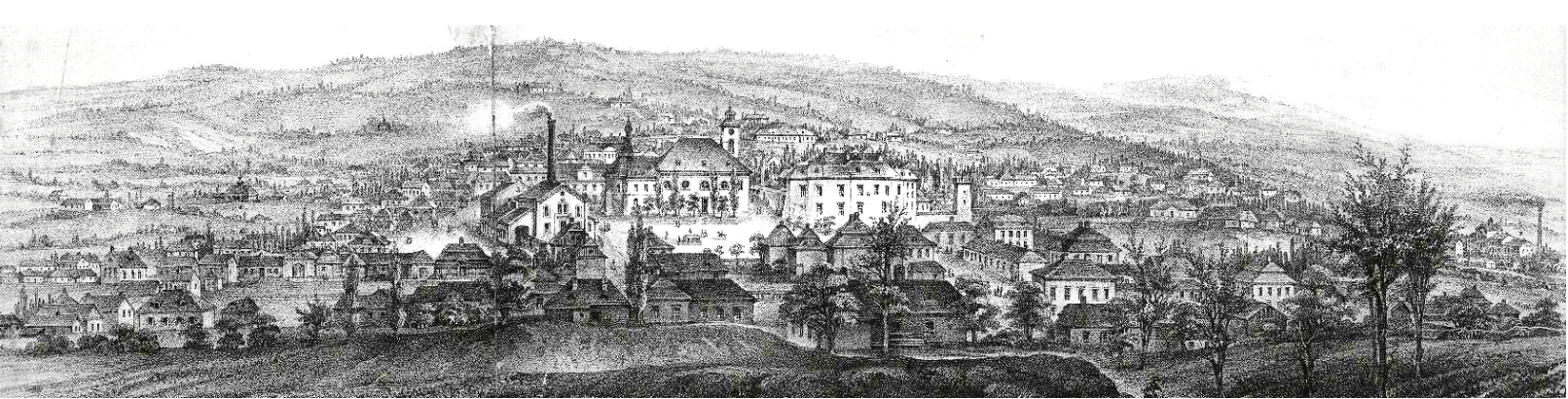
Plan miasta Wieliczki z czasu budowy twierdzy, 1778 rok - oznaczono: rzeźbę terenu (metodą kreskową, z wprowadzeniem stopniowania wysokości A – H), ważne budynki, dzieła obronne twierdzy, sieć komunikacyjną - Atlas Historyczny Miast Polskich, tom V Małopolska, zeszyt 3 Wieliczka, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Nasi przodkowie na wzgórzach założyli trzy stawy, jeden u podnóża stoku - skąd od XV wieku budowali drewniane, naziemne wodociągi miejskie, a rzeki przemieniali w ścieki i z czasem je zabudowali. Wykonali także kanały ściekowe i odwadniające. Historia Wieliczki bogata jest w tematy, które współczesne pokolenia odkrywają na nowo, podczas badania starych dokumentów, czy analizowania starych map. Dlatego, kontynuując temat z tytułu: Wieliczka - miasto, ma rzekę o historycznej nazwie Wieliczka, która bierze początek na stoku Pod Baranem. Włączają się w nią kolejne rzeczki, mające także początek w najwyższych partiach kotliny wielickiej. To fakt historyczny, opisany w dokumentach i na mapach. Tylko... co się z nimi stało? I jaki jest stan obecny całej budowanej przez wieki, opisanej w tekście, znajdującej się pod ulicami, placami infrastruktury oraz rzek? Podane informacje dotyczą ich stanu na 1938 rok.

cd. str. 2-4

Historyczny herb Wieliczki – z mapy Wieliczki Hondiusa z 1645 roku. Muzeum Żup Krakowskich

Widok Wieliczki z Atlasu Historycznego Miast Polskich - tom V Małopolska, zeszyt 3 Wieliczka, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Tajemnice Wieliczki - podziemny labirynt kanałów i rzek cd z okładki

RZKA WIELICZKA PŁYNIE POD MIASTEM!

Pierwszy zapis o potoku Wieliczka znajduje się w dokumencie króla Kazimierza Wielkiego, który funduje w 1363 roku szpital z przytułkiem dla kalekich i chorych górników i kościół pw. Ducha Świętego, a Jan Długosz w latach 1470 – 1480: podaje w „Liber beneficiorum diocesis Cracoviensis” jego nazwę: Wyelyczka. Jednak później zaczyna się dla naszej rzeki trudny czas, traci swą piękną dumną nazwę i godny charakter. W miarę rozbudowy miasta i przybywania mieszkańców, staje się miejskim ściekiem, zabierającym z miasta nieczystości i śmieci, także kopalnianą solankę odprowadzaną z szybów. Nasza rzeka Wieliczka zaczyna występować pod innymi nazwami: Serafa, Serapha, Bierzanowska Rzeka, Szirawa i podobnie, zaś od 1842 roku... Srawa, także niestety Czerwonka. W efekcie podczas wielu prac kanalizacyjnych, została ujęta i zabudowana, a obecnie płynie pod powierzchnią miasta, pod jego ulicami, torami kolejowymi i wypływa dopiero w Parku Mickiewicza przy ul. Dembowskiego. Współcześnie przypisano jej nazwę Serafa (od szybu Seraf) oraz Srawa. Może czas, by przywrócić jej pierwotną nazwę Wieliczka?

Jej przebieg ukazany jest na mapie, na okładce Panoramy. Nasza Serafa jest prawym dopływem Wisły (długość 12,7 km, zlewnia 74,9 km²) Początek ma w Wieliczce, na Stoku pod Baranem, gdzie jej źródłem są dwa strumyki. Pierwszy wypływa ze wzgórza nad stawem Baran (Syberia), a następnie wpływa do stawu u podnóża tego wzniesienia, drugi wypływa nad kościółkiem św. Sebastiana. Strumyki łączą się w jeden – Srawę przy końcu ulicy Bednarka. Kolejne mapy z początku XX wieku pokazują przebieg cieku przy ul. Limanowskiego, przekątną wpływa w mia-

sto, a obecnie ujęta w kanał płynie od stoku pod ziemią w okolicy ul. Słowackiego. Przecina ul. Ks. Z. Goliana, na wysokości torów kolejowych, dawnej stacji PKP i starego peronu, wzdłuż torów przechodzi pod torowiskiem na wysokości klasztoru Franciszkanów od strony boiska, pod parkingiem asfaltowym naprzeciw warzelni i przekątnie pod ulicą Dembowskiego, równoległe do parkowego stawu, wpływa do Parku Mickiewicza.

WIELICKIE DOPŁYWY

W okolicy ul. Kubusia Puchatka rzeczka Wieliczka-Serafa przyjmuje z lewej strony dopływ Grabówki (spływający z stawów na Grabówkach), na wysokości Solnego Miasta poprzez betonowe umocnienia płynąc pod drogą do Parku Mickiewicza. Potem Serafa wpływa z Wieliczki, przyjmuje jeszcze potok Krzyszkowski, przebiega niedaleko autostrady A4 i ul. Nad Serafą w Krakowie. Tam przyjmuje lewy dopływ Malinówki, z początkiem w Baryczy oraz jej małe dopływy z okolic Kosocic, Rajską, Rżąki, i Soboniowic i jeszcze lewy dopływ, Drwinę, następnie Zabawkę, by w Brzegach za stopniem wodnym Przewóz zakończyć swój bieg wpłynąć do Wisły.

Trzecią rzekę Serafa przyjmuje przy stawie w Parku Mickiewicza. Pani Danuta Krzysztofek pisze o rzece, prowadzącej wzdłuż doliny rzeki Świnarki do drogi Janińskiej (nazwa od szybu Janina). Wyżej, nad Klasną dwa ciek wodny łączą się tam w dwa stawy, a z jednego (wg map okolic twierdzy Kraków z końca XIX wieku) spływają prosto na dół, do stawu w parku Świętej Kingi, a potem, pod nasyp kolejowy i w pewnej odległości równoległe do nasypu, za dawny most kolejowy i podziemnie wzdłuż drogi pod staw parkowy.

PODZIEMNE RZEKI, KANAŁY WIELICZKI

Temat artykułu wziął początek od wątku o potoku Wieliczka, gdy przed laty zbierałam materiały do tekstu o szpitalu górniczym i kościółku pw. Ducha Świętego (Panorama marzec 2021). Zapytany o potok Wieliczka kierownik Działu Archeologicznego MŻK Jarosław Fraś udostępnił do wglądu mapę, której fragment jest na okładce. Temat podjęłam ponownie, gdy przygotowywałam tekst o starych cmentarzach w centrum Wieliczki (Panorama październik 2025). Zagadki, jaką stały się wielickie rzeki, nie udało się rozwiązać bez opracowania o rozwoju infrastruktury Wieliczki w czasie zaboru austriackiego (1772-1918) autorstwa Danuty Krzysztofek, opublikowanego w Studiach i Materiałach do Dziejów Żup Solnych nr 2012/28. Autorka korzystała ze zbiorów z Archiwum Salinarnego i zbiorów kartograficznych, prześledziła m.in. układ dróg, wodociągów, kanałów odprowadzających ścieki, mostów. Najstarszy znany plan Wieliczki autorstwa Marcina Germana pochodzi z 1638 roku, zaś nazwy ulic znajdziemy na mapie Hondiusa z 1645 roku. Na tych planach nie zaznaczono jednak rzek i zbiorników wodnych.

W Wieliczce wybudowano nad Serafą wiele mostów, mostków i kładek. Wcześniej, wyglądając, że utrudnieniem dla obywateli miasta były ciek wodny, więc zwrócili się oni do władz miejskich o wybudowanie mostków-na Srawie, by ich było mogło bezpiecznie przechodzić na pastwiska. Zauważono, że zwierzęta chorowały „na nogi”, bo woda rzeczki, jak stwierdzono „bardzo zasolona była”. O drogi i mosty, w zakresie ich utrzymania, prowadzono stałe uzgodnienia miasta

z Saliną (Kopalnią). W 1855 roku wybudowała Salina most z Turówki, przez koryto Srawy do ogrodu miejskiego w Parku Mickiewicza.

RZKA WIELICZKA - SERAFA I SRAWA

W artykułach z Panoramy wymienionych w źródłach podajemy informację odnotowaną w dokumencie z 1363 roku, o ufundowaniu przez króla Kazimierza Wielkiego szpitala dla kalekich i chorych górników (tragarzy) wraz z kościołem Ducha Świętego, dormitoriami, łaźnią oraz miejscem na cmentarz, sięgającym rzeczki.... Wieliczka. Jest ona wymieniana w wielu dokumentach i pod wieloma nazwami. Może przyszedł czas, by odzyskała swą pierwszą, godną nazwę? Trochę przez ostatnie wieki ucierpiała! Tak, więc nasza rzeczka Wieliczka (Serafa, Srawa, Czerwonka) powstaje w zbiegu dwóch strumyków. Danuta Krzysztofek podaje w wspomnianej publikacji ze Studiów i Materiałów do dziejów Żup Solnych, że pierwszy z nich wypływa ze wzgórza nad stawem „Pod Baranem”, drugi znad kościółka pw. Świętego Sebastiana i łącząc się przy ul. Bednarka, już jako rzeka Serafa płyną do ul. Słowackiego (dawniej Lwowskiej). Pod tą ulicą rzeka płynęła krytym kanałem, a dalej do Parku Mickiewicza, następnie już otwartym, wypływając z miasta pod mostem przy ul. Krakowskiej. Nasza rzeczka miała nazwę Wieliczka do czasu... Miasto nie posiadało kanałów ściekowych. System odprowadzania fekalii, ścieków i śmieci dopiero się kształtował. Podczas opadów i roztopów powstawały rozlewiska, zalewając domy, a największe u zbiegu ulic Sandrowskiej i Zielonej (aktualnie Limanowskiego i Szpunara). Woda i nieczystości

wpływały do wybudowanych wzdłuż ulic rynsztoków.

KANAŁY POD TERENAMI KOPALNI

Kanalizację pierwszą zaczęła budować Salina, odprowadzając ścieki z budynków salinarnych. Tak powstał z cegły z murami oporowymi kanał pod ul. Górsko (odpływowy z szybu Górsko). Drugi 300-metrowy z ciosanego kamienia, jako główny kanał salinarny, w pierw. odwadniał szyb znany pod obecną nazwą Świętej Kingi i odprowadzał wody potoku płynącego przez Park Świętej Kingi z południa na północ. W 1904 roku podłączono tam odwodnienie zabudowań szybu i wodę z maszyny wyciągowej w kanał z rur betonowych o średnicy 0,6 metra, długości 378 metrów prowadzący wzdłuż magazynu, młyna solnego, nadszybia i kuźni.

W 1877 roku naprawiano kanał murowany w pobliżu Szybu Janina. W 1895 roku wykonano przepust cementowy dla wody deszczowej oraz solanki pochodzącej z Szybu Daniłowicza. W 1900 roku wykonano 100-metrowy kryty kanał odprowadzający wodę spod budynków do znajdującego się za pałacem Konopków stawu. Też w 1900 roku wybudowano kanał, wpuszczając do Serafy wspólny kanał w lokalizacji dla Szkoły Górniczej, Muzeum i dwóch budynków przy ul. Dembowskiego. W 1905 roku skanalizowano Szyb Paderewski.

KANAŁY MIEJSKIE

Miejskie kanały wybudowano w centrum miasta, w 1885 roku na ul. Zamkowej, w 1901 roku w Rynku Górnym. W 1906 roku Rada Miejska uchwaliła budowę trzech kanałów (ul. Batorego do kanału przy szybie Paderewskiego, drugi w ul. Kopernika (ul. Kozi Rożek) od rzeczki przez ul. Górsko do szybu, trzeci wprowadzony jest do Serafy z ul. Krakowskiej, ul. Pocztowej i ul. Mickiewicza. Ponadto pierwotnie pompowano solankę (surowicę) z szybów do Serafy. W 1823 roku wybudowano rurociąg zamknięty z szybu Wodna Góra. Drugim solankę z szybu Paderewskiego, odprowadzano do stawu między Zamkiem Żupnym i ul. Daniłowicza. Duże ilości surowicy odpompowywano z szybu Daniłowicza do powierzchniowego rowu. Aby ratować gościniec, w 1885 roku postanowiono wykonać kanał cementowy kryty, 1 metr pod powierzchnią ziemi, mający odprowadzać solankę i wodę do potoku poniżej rzeźni miejskiej.

REGULACJA SERAFY

W 1907 Gmina wystąpiła do Wydziału Krajowego we Lwowie o wykonanie bezpłatnego planu i kosztorysu na generalną kanalizację Wieliczki i regulację rzeki Srawy (Serafy). Plany były gotowe w 1909 roku. Ponowną prośbę wystosowano w 1912 roku. W 1917 roku Rada Miejska zdecydowała o częściowej realizacji przedsięwzięcia w 1919 roku. W roku 1938 był gotowy kolektor główny, dla większej części miasta z podkolektorami i kanałami bocznymi, który przebiegał przez centrum miasta od ul. Batorego do ul. Mickiewicza, a dalej korytem rzeki Serafy do Parku Mickiewicza.

STAWY WIELICKIE - WODOCIĄGI

To jedna z niespodzianek. Nasi przodkowie Zakładali stawy! Były one źródłem wody pit-

nej. Woda ze stawów pobierana była także na potrzeby wielickiej kopalni. Na mapach sprzed ponad 100 lat w Ogrodzie Franciszkanów widoczne są dwa stawy, przed i na boisku przy murze. Na zwieńczeniu kotliny wielickiej zaznaczone jest kilka stawów.

Ponadto pomiędzy Zamkiem Żupnym a szymbem Daniłowicza był duży staw i przy pałacu Konopków. Ciek ze stawu w Parku Mickiewicza włącza się do Serafy. Ozdobą Wieliczki są obecnie stawy na Grabówkach, w Parku Świętej Kingi oraz u podnóża stoku Pod Baranem

Danuta Krzysztofek podaje, że już w XV wieku mieszkańcy Wieliczki korzystali z wody doprowadzanej grawitacyjnie drewnianymi rynnami do miasta z trzech Lednickich Stawów - główny zbiornik znajdował się między szymbem Seraf, a murem miejskim. W latach 1802-1803 zbudowano wodociąg. Drewniane rury miały średnicę 40 cm. Studnie-zbiorniki też były drewniane (skrzynie wodne i zbiorniki przeciwpożarowe). W 1812 roku założono w Lednicy czwarty staw. Podobnie korzystano ze stawu (miejskiego) w Kłosowie. Rzępie było przy ul. Zamkowej. Z czasem drewniane zbiorniki zmieniono na kamienne (pl. Kościuszki, ul. Świętego Ducha), potem na tańsze, betonowe. Wodociąg poprowadzono też zakładając w 1860 roku staw Syberia (pod Baranem), by zapewnić rurami żelaznymi wodę do kotłów maszyny parowej służącej do transportu w kopalni soli. Mamy też staw w parku Świętej Kingi.

Staw na Grabówkach z tamą, zbudowano (1876-1883), jako nowe ujęcie wody do maszyn parowych w dwu kolejnych szybach i stajen salinarnych w pałacu Konopków. W 1914 roku założono drugi staw na Grabówkach, w trudnym osuwiskowym terenie. Chciano też tak uczynić w Rożnowej, wody jednak nie znaleziono.

Prawie wszystkie inwestycje były czynione wspólnie, po połowie, przez Miasto i Salinę (Kopalnię). W mieście było 26 studni publicznych, 10 prywatnych, lecz woda z nich jak i z wodociągów ze stawów lednickich, była mętna, niesmaczna, a zapas jej wystarczał na 3 dni. Zdatną przywożono transportem sali-

narnym, beczkami do dyrekcji kopalni i Pałacu Konopków. W wyniku tego Zarząd Salinarny przeprowadził akcję poszukiwania wody zdatnej do picia, odnajdując ją na głębokości 12 metrów w piaskach bogucickich, uzyskał zgodę na budowę wodociągu do zbiornika przy kościółku Sebastiana, skąd rozprowadzano ją po mieście. W Bieżanowie zbudowano zakład wodociągowy. Kolejna wymagająca wody inwestycja, to budowa nowej warzelni, dla której solankę otrzymywano przez łągowanie komór. Bardzo duże ilości wody doprowadzić trzeba było ze stawów w Lednicy, Grabówkach, Syberii - do szybów Paderewski i Daniłowicza, oraz Bożej Woli. Jednak wody było za mało, zdecydowano się na ujęcie deszczówki z rowu przy ul. Matejki i poprowadzenie jej kanałem do stawu w Parku Mickiewicza, by ją pompować do warzelni.

SZYB WIERTNICZY W REJONIE MINY

Danuta Krzysztofek podaje, że „W 1904 r. zdecydowano się na dodatkowe zasilenie stawu w Parku Świętej Kingi wodą, pochodzącą z dawnego otworu wiertniczego przy klasztorze OO. Reformatów. W tym celu wykonano połączenie rurami o średnicy 13 mm i długość 670 m. Odgałęzienie tego rurociągu docierało do poszczególnych poziomów kopalni i dostarczało wodę dla pracujących tam górników i koni”. Była bowiem susza. Rada Miejska 26 lipca 1904 roku zadecydowała też o wypełnieniu czterech basenów wodą zmieszaną z solanką, na wypadek pożaru. W lipcu 1904 roku do Zarządu Salinarnego w Wieliczce wpłynęło pismo Dyrekcji Skarbu w Lwowie dotyczące założenia prowizorycznego wodociągu od otworów wiertniczych w Wieliczce. Zdecydowano założyć rury do otworu wiertniczego przy klasztorze OO. Reformatów. Po odczyszczeniu go do 8 metrów, wypływ z tej studni wynosił 60 litrów na minutę. W sprawozdaniu była informacja, że odpływ wody tam był znaczny, stąd postanowiono zejść do 85 metrów i zgłębić jeszcze kilka niżej. Zamó-

Budowa drogi Kraków-Wieliczka-Lwów, zdjęcie z września 1935 roku. Widoczny przepust drogowy. Narodowe Archiwum Cyfrowe.

wiono pompę do pompowania 200 litrów na minutę. W efekcie, Krajowa Dyrekcja Skarbu zezwoliła na budowę tego rurociągu. Na mapach z końca XIX wieku, poniżej murów klasztornych widać płynącą Serafę. W ogrodzie klasztornym na starej mapie oznaczone są dwa stawy. Woda stoi często pomiędzy torami i murem klasztornym Ojców Franciszkanów. Miejsce to ma trudną historię. W tym rejonie, na IV poziomie w poprzeczni Mina, nastąpiła w 1992 roku potężna katastrofa wodna, która zagroziła kopalni i miastu. Mury klasztoru popękały, torowisko uległo zniszczeniu, nie kursowały pociągi. Jak podaje geolog Jerzy Przybyło, w 1881 roku rozpoczęto wiercenie wspomnianego otworu, zgodnie z zaleceniami komisji z 1879 roku, które przerwała awaria - w 1890 roku.

Otwór Wieliczka III, tak go nazwano, ma 481,60 m! Jest poza klasztorem, przy torach, w dolnej części Traktu Świętej Kingi. Około lat 1904-1911 prowadzono wspomniane pompowanie.

PODSUMOWANIE

Nasi przodkowie, górnicy, wydobywali sól kamienną, a od neolitu w Wieliczce działały warzelnie solankowe. Tak, jak aktywnie pracowali pod ziemią, tak i czynili to na powierzchni. Na stokach wzgórz zakładali stawy i budowali drewniane, naziemne wodociągi. Rzeki przemieniając z czasem w ścieki, zabudowali. Wykonali także kanały ściekowe i odwadniające.

Obecnie nie mamy nawet świadomości, co znajduje się bezpośrednio pod chodnikami, placami, ulicami Wieliczki. Kto by pomyślał, że płynie tam rzeka lub nawet

rzeki. Nasuwa się pytanie, czy wszystko to jest zinwentaryzowane, czy w dobrym stanie i czy nie zagraża bezpieczeństwu miasta i kopalni? Pod tą wielowiekową infrastrukturą znajdują się podziemia kopalni soli. Sól i woda, jednego i drugiego w Wieliczce jak widać, nie brakuje, jednak trzeba stać na ich straży, dla dobra nas wszystkich. Temat będzie kontynuowany

Barbara Zapadlińska

Bardzo dziękuję pracownikom Działu Mierniczo - Geologicznego Kopalni Soli „Wieliczka” S.A., Główniej Geolog Elżbiecie Włodarczyk Żurek, geologowi górniczemu Jerzemu Przybyło za udostępnienie materiałów archiwalnych oraz kierownikowi Działu Archeologicznego Muzeum Żup Krakowskich Jarosławowi Frasiowi..

Źródła:

Danuta Krzysztofek „Infrastruktura Wieliczki w latach 1772-1918”, Studia i Materiały do dziejów Żup Solnych, nr 2012/28; Dokumenty Salinarne Arch. MŻKW, AS, sygn. 2926, k. 255 - 258, 268; Mapa Hondiusa z 1645 roku, Muzeum Żup Krakowskich; Atlas Historyczny Miast Polskich, tom V Małopolska, zeszyt 3 Wieliczka, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie; Mapy okolic twierdzy Kraków z końca XIX wieku; Katastrofa wodna Kłoski - Collredo 2 w Kopalni Soli „Wieliczka”. Geologiczne i historyczne tło wydarzeń sprzed 150 lat, Jerzy Przybyło, Elżbieta Włodarczyk Żurek; Wikipedia: Serafa, Panorama Powiatu Wielickiego marzec 2021 i październik 2025.

Wieliczka

Seniorzy w Magistracie

Seniorzy wraz z prezes Polskiego Związku Emerytów i Rencistów oddziału w Wieliczce Kazimierz Ciupka oraz zaproszonymi gośćmi, uczestniczyli w wyjątkowym spotkaniu, które dodatkowo uświetniła wystę-

pem młodzież z Zespołu Szkół Muzycznych w Wieliczce. Plan na obecny rok przewiduje comiesięczną wycieczkę krótszą lub dłuższą, wydarzenia okolicznościowe, działalność integracyjną i charytatywną, skierowaną ku chorym członkom Koła, a także pamięć o tych 80+ i 90+. Szczególnym wyróżnieniem dla pełniących społecznie tę pracę, było wręczenie odznaczeń i podziękowań. Najważniejsze było jednak wzajemne spotkanie i bycie razem. Koło zaprasza do zapisywania się.

Chorągiewica

Dzień Babci i Dzień Dziadka

Spotkaniu integracyjnemu dla seniorów z Chorągiewicy towarzyszyły wspólne rozmowy, śmiech i muzyka, tworząc atmos-

ferę prawdziwego święta. Wydarzenie zachęcało osoby 60+ do udziału w przygotowanych specjalnie z myślą o nich programach i inicjatywach. Elżbieta Achinger, I Wicewojewoda Małopolski skierowała do zebranych ciepłe słowa uznania i życzenia. Muzyczną oprawę zapewnił zespół „Ławeczka” z Wieliczki. Dla uczestników przygotowano poczęstunek i upominki. To cykliczne wydarzenie dla mieszkańców tej miejscowości.

SKŁAD KRUSZYWA I MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

KRUSZYWA

- kłince
- grysy
- drenaż
- ogrodowe

CEMENT

DREWNO KOMINKOWE

NWOZY SZTUCZNE

WĘGIEL

- gruby
- orzech
- ekogroszek

www.cholewa-kruszywa.pl

sprzedaż i transport

Grabówki 275, tel.: 601 616 037, Trąbki-Zborówek, tel.: 12 222 50 30

Urząd Miasta i Gminy w Wieliczce
ul. Powstania Warszawskiego 1
32-020 Wieliczka
tel. +48 12 26 34 100
fax. +48 12 27 86 860
e-mail: magistrat@wieliczka.eu

Z MIASTA I GMINY WIELICZKA

Dobra wiadomość dla Gminy Wieliczka!

Zarząd Województwa Małopolskiego podczas posiedzenia w dniu 3 lutego 2026 r. podjął decyzję o wyborze do dofinansowania sześciu projektów w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021–2027, przeznaczając na ich realizację ponad 22 mln zł.

Wśród wybranych przedsięwzięć znalazł się projekt Gminy Wieliczka pn.

„Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz budynków komunalnych na terenie Gminy Wieliczka – etap IV”.

Projekt dotyczy poprawy efektywności cieplnej, renowacji oraz zwiększenia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w dwóch obiektach:

- budynku Wielickie Centrum Kultur przy

ul. Rynek Górny 6,

- budynku mieszkań komunalnych przy ul. Limanowskiego 34.

Łączny koszt przedsięwzięcia to ponad 6 mln zł, z czego blisko 3 mln zł stanowi dofinansowanie ze środków europejskich.

To ważna inwestycja, która realnie wpłynie na poprawę jakości infrastruktury publicznej oraz komfort życia mieszkańców Gminy Wieliczka.

Wieliczka i Kraków o Bilecie Metropolitalnym. Trwają rozmowy o nowym modelu rozliczeń

12 lutego 2026 r. odbyło się spotkanie z udziałem Stanisława Kracika, III Zastępcy Prezydenta Miasta Krakowa, poświęcone zasadom rozliczania wpływów z Biletu Metropolitalnego oraz udziałowi Gminy Wieliczka w tych wpływach.

W rozmowach uczestniczyli: Rafał Ślęcka – Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka, Zastępca Burmistrza ds. Społecznych Lucjan Rówiński oraz Skarbnik Gminy Katarzyna Kursa. Obec-

na była również Magdalena Musiał – p.o. Dyrektora Zarządu Transportu Publicznego.

Jak poinformowano po spotkaniu, strona krakowska zadeklarowała otwartość na rozpoczęcie prac nad aktualizacją zasad rozliczeń oraz wypracowanie nowego modelu, który ma stać się przedmiotem dalszych ustaleń na forum Metropolii Krakowskiej.

Rozlicz PIT w Wieliczce i korzystaj z Wielickiej Karty Mieszkańca.

Miasto i Gmina Wieliczka to miejsce, w którym żyjemy, pracujemy, uczymy się i spędzamy wolny czas.

I właśnie tutaj warto zostawić swój podatek PIT – bo to decyzja, która wraca do mieszkańców w bardzo konkretny sposób.

Kampania „Rozlicz PIT w Wieliczce” łączy się bezpośrednio z programem Wielicka Karta Mieszkańca: rozliczasz PIT w Wieliczce – możesz korzystać ze zniżek i preferencji, które realnie odczujesz na co dzień.

Podatek PIT rozliczany w miejscu zamieszkania zasila budżet gminy. A budżet to m.in. inwestycje, oferta kulturalna i sportowa, działania społeczne oraz usługi publiczne.

Wielicka Karta Mieszkańca – co daje w praktyce?

Program działa prosto: posiadacze karty korzystają z systemu zniżek i ulg u partnerów programu oraz w wybranych działaniach realizowanych na terenie gminy.

W programie jest już 50 Partnerów – lokalnych firm i instytucji.

Z niżki obejmują m.in. punkty usługowe

i handlowe, gastronomię oraz ofertę sportowo-rekreacyjną.

Karta przydaje się również podczas wydarzeń – w wielu przypadkach umożliwia skorzystanie z preferencyjnych warunków udziału.

Kto może skorzystać?

Wielicka Karta Mieszkańca jest dla mieszkańców Miasta i Gminy Wieliczka, którzy rozliczają PIT, wskazując Wieliczkę jako miejsce zamieszkania.

Z programu mogą skorzystać także osoby prowadzące działalność rolniczą na terenie gminy.

Jak wyrobić kartę – krok po kroku

Stawiamy na maksymalną prostotę:

1. Rozlicz PIT i wskaż Wieliczkę jako miejsce zamieszkania.
2. Jeśli rozliczasz się elektronicznie, pobierz UPO (Urzędowe Poświadczenie Odbioru) z e-Urzędu Skarbowego.
3. Złóż wniosek:
 - online przez stronę programu wieliczka.mkarta.org,
 - w aplikacji mMieszkaniec,

- lub stacjonarnie – dla osób preferujących bezpośrednią obsługę.

Jeśli jeszcze nie masz karty – to dobry moment.

To prosta decyzja, która przekłada się na codzienne korzyści i wspiera rozwój miejsca, w którym żyjesz.

Z Gminy Biskupice

Materiały informacyjne Gminy Biskupice

Aktywny Senior – integracja i radość w Gminie Biskupice

15 lutego w Gminie Biskupice odbyło się wyjątkowe wydarzenie pod nazwą „Aktywny Senior”, które zgromadziło seniorów z całej gminy. Celem spotkania była integracja lokalnej społeczności oraz aktywizacja mieszkańców poprzez wspólną zabawę, rozmowy i wymianę doświadczeń. W wydarzeniu uczestniczyli również sołtysi poszczególnych miejscowości, co dodatkowo podkreśliło wspólnotowy charakter inicjatywy.

Organizatorki wydarzenia, Wójt Renata Gawlik oraz Dyrektor Centrum Kultury i Biblioteki Gminy Biskupice Kinga Dąbrowska, serdecznie powitały zgromadzonych gości. Podczas swojego wystąpienia zwróciły uwagę na znaczenie takich spotkań dla budowania więzi międzyludzkich oraz podkreśliły, jak istotne jest

tworzenie przestrzeni, w której seniorzy mogą czuć się doceniani i potrzebni.

Część artystyczną uświetnił występ młodych tancerzy z Małopolskiej Szkoły Tańca pod kierownictwem Łukasza Woźniaka. Barwne stroje, dynamiczne układy taneczne oraz radosna muzyka wprowadziły uczestników w doskonały nastrój, a entuzjastyczne oklaski publiczności były najlepszym dowodem na sukces występu. Po tej energetycznej części artystycznej przyszedł czas na wspólną zabawę, którą poprowadziła Kapela Podwórkowa „Gulony” z Zakliczyna. Żywa muzyka i skoczne melodie szybko porwały uczestników do tańca, a radosna atmosfera udzieliła się wszystkim obecnym.

Spotkanie nie ograniczało się jedynie do zabawy – było również okazją do odnowienia starych znajomości oraz nawiązania nowych relacji. Wspólne tańce, rozmowy i pamiątkowe zdjęcia stworzyły niezapomniane chwile, które pozostaną w pamięci uczestników na długo. Zainspirowani atmosferą seniorzy już zaczęli planować kolejne spotkania i wspólne wyjazdy, pokazując, że życie, na każdym jego etapie, może być pełne energii i radości.

Gmina Biskupice wzmacnia bezpieczeństwo – prezentacja sprzętu zakupionego w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej

W auli Urzędu Gminy Biskupice odbyło się spotkanie z udziałem I Wicewojewody Małopolskiego Elżbiety Achinger, Wójta Gminy Renaty Gawlik, Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Mariusza Pazdana, radnego powiatowego Pawła Drabika oraz przedstawicieli wszystkich Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy. Wydarzenie miało na celu zaprezentowanie i przekazanie sprzętu zakupionego w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025–2026.

Wójt Gawlik podziękowała Wicewojewodzie za wsparcie finansowe w wysokości 831 128,10 zł, które pozwoliło na doposażenie m.in. jednostek OSP. Zakupiony sprzęt, w tym zestawy

narzędzi hydraulicznych, namioty medyczno-ratunkowe, motopompy oraz agregaty prądotwórcze, znacząco poprawi możliwości reagowania na sytuacje kryzysowe. Dodatkowo, gmina zainwestowała w sprzęt techniczny, w tym piły ratownicze i maszty oświetleniowe, a także w mobilny zbiornik na paliwo i narzędzia do działań przeciwpowodziowych. Przeprowadzono również szkolenia z zakresu ochrony ludności dla pracowników urzędu.

Elżbieta Achinger życzyła strażakom bezpiecznej służby i zapowiedziała kontynuację wsparcia Rządu dla lokalnego bezpieczeństwa. Gmina Biskupice planuje dalsze zakupy i inwestycje związane z ochroną ludności.

Zachęcamy do udziału w akcji „PŁAĆ PODATKI W GMINIE, W KTÓREJ MIESZKASZ”

Zbliża się czas składania rozliczeń podatkowych PIT, dlatego Urząd Gminy Biskupice prowadzi akcję informacyjną pod hasłem

„PŁAĆ PODATKI W GMINIE, W KTÓREJ MIESZKASZ”. Akcja informacyjna skierowana jest do nowych mieszkańców naszej gminy, którzy nie są jeszcze zameldowani. To nic nie kosztuje a może przyczynić się do rozwoju naszej Gminy!

Jeżeli jesteś nowym mieszkańcem Gminy Biskupice, nie jesteś jeszcze zameldowany i rozliczasz się w innym Urzędzie niż Urząd Skarbowy w Wieliczce, a zależy Ci na rozwoju swojego miejsca zamieszkania, możesz przeznaczyć część podatku na rozwój infrastruktury, z której na co dzień korzystasz.

To proste! Aby pieniądze z rocznego rozliczenia PIT wróciły do Twojej Gminy

i wspierały jej rozwój wystarczy, że w swoim zeznaniu podatkowym wskażesz miejsce, w którym mieszkasz. Dzięki Państwa pomocy możemy sfinansować m.in.: budowę i remonty dróg gminnych, chodników, rozwój sieci kanalizacyjnej, infrastruktury społecznej czy placówek oświatowych.

Przyłącz się do akcji i popraw komfort życia w Gminie Biskupice!

Co należy zrobić?

Jeśli rozliczasz się z podatku dochodowego na formularzu PIT za 2025 rok, to wpisz:

- w części A - Urząd Skarbowy w Wieliczce, ul. Zamkowa 2, 32-020 Wieliczka,
- w części B - adres zamieszkania, GMINA BISKUPICE

Ludzie, pasja, sukces – tak błyszcząły Perły Powiatu Wielickiego

13 lutego w Powiatowym Kamпусie Kultury odbyła się uroczysta gala „Perły Powiatu Wielickiego” – wydarzenie, które na stałe wpisało się w kalendarz najważniejszych inicjatyw samorządowych. Oficjalnego otwarcia dokonał gospodarz gali, Roman Ptak, podkreślając w swoim wystąpieniu, że Perły są wyrazem uznania dla osób i instytucji, które swoją codzienną pracą, pasją i odpowiedzialnością budują siłę lokalnej wspólnoty.

Tegoroczna edycja po raz kolejny pokazała, jak wielu mieszkańców oraz przedstawicieli organizacji i firm działa na rzecz rozwoju Powiatu Wielickiego – często bez rozgłosu, lecz z ogromnym wpływem na otaczającą nas rzeczywistość.

W gronie Laureatów znaleźli się:

- **Obszar Społeczny – Społeczny ROKU** – Andrzej Korabik
- **Obszar Społeczny – Organizacja Społeczna** – Fundacja Wspierania Rozwoju Społecznego „Leonardo”

- **Kultura** – Reprezentacyjna Orkiestra Dęta Kopalni Soli „Wieliczka”
- **Sport – Trener Roku** – Mateusz Dylawerski
- **Gospodarka – Firma Roku** – TROKOS / MARKET POINT Małgorzata i Józef Trojański
- **Całokształt Działalności** – Roman Koszyk
- **Nagroda Specjalna** – Stanisław Kracik

Każda z przyznanych Perel to osobna historia wytrwałości, odwagi i konsekwentnej pracy na rzecz innych. Laureaci reprezentują różne środowiska – od działalności społecznej, przez kulturę i sport, po przedsiębiorczość – jednak wszystkich łączy wspólny mianownik: realny wkład w rozwój i promocję Powiatu Wielickiego.

Gala była nie tylko okazją do wręczenia nagród, lecz także przestrzenią spotkań i rozmów, sprzyjających budowaniu relacji oraz wymianie doświadczeń. Uroczysty wieczór zwieńczył koncert Nataszy Urbańskiej, który nadał

wydarzeniu wyjątkową, artystyczną oprawę.

„Perły Powiatu Wielickiego” po raz kolejny udowodniły, że siłą

samorządu są ludzie – zaangażowani, przedsiębiorczy i wrażliwi na potrzeby innych.

Podpisano umowę na projekt rozbudowy Drogi Królewskiej w Woli Batorskiej

16 lutego Starostwie Powiatowym w Wieliczce podpisano umowę na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej rozbudowy Drogi Królewskiej w Woli Batorskiej na odcinku ok. 3,2 km.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele władz Powiatu Wielickiego: Roman Ptak – Sta-

rosta Wielicki, Ewa Ptasznik – Wicestarosta, Sekretarz Powiatu Elżbieta Sendor oraz radni: Piotr Nowak, Karol Szybiński i Paweł Drabik.

Zakres opracowania obejmuje m.in. rozbudowę skrzyżowania w rejonie Leśniczówki w Sitowcu, budowę poboczy i zatok postojowych, przebudowę przepustów, wykonanie odwodnie-

nia oraz wprowadzenie zmian w organizacji ruchu. Wykonawcą dokumentacji jest firma NIWELETA Sebastian Gwizdek. Wartość

umowy wynosi 329 025,00 zł, a termin realizacji zadania upływa 16 sierpnia 2027 roku.

UZDROWISKO ZAPREZENTOWAŁO SIĘ W NOWYM YORKU

W dniu 23.01.2026 w Konsulacie RP w Nowym Jorku odbyła się konferencja „Medical, Wellness& Senior CareTourism Conference”. Wydarzenie, zorganizowane przez Society of Polish American Travel Agents (SPATA), ZOPOT, PLL LOT, otworzyli: Konsul RP Mateusz Sankowicz, Prezes SPATA Honorata Pierwola oraz Dyrektor ZOPOT Paula Fanderowska.

Podczas konferencji poświęconej Polsce – doskonałemu kierunkowi dla turystyki medycznej, Uzdrowisko Kopalnia Soli „Wieliczka” zostało zaprezentowane jako wyjątkowa destynacja turystyki medycznej, łącząca unikalne walory zdrowotne – subterraneoterapię – i turystyczne. Prezentację działalności w tym zakresie wygłosiła Agnieszka Ziętara, Dyrektor Uzdrowiska Kopalni Soli „Wieliczka” Turystyka oraz Magdalena Kostrzon, Zastępca Dyrektora ds. Badań i Rozwoju.

Podkreślano znaczenie bogactwa leczniczych surowców naturalnych Polski oraz wysokiej jakości świadczonych usług medycznych. W gronie prelegentów znalazła się również profesor Joanna Głogowska-Szeląg reprezentująca Polskie Towarzystwo Balneologii i Medycyny Fizykalnej. Zwróciła ona uwagę na rolę balneologii i medycyny fizykalnej w budowaniu przewagi konkurencyjnej Polski na arenie międzynarodowej.

Wykłady wygłosili także Karina Przybyło-Kisielevska, Jan Korsak wraz z Magdaleną Korsak Sabino Belo, Joanna Józefiak. O dedykowanej platformie edukacyjnej w obszarze turystyki medycznej mówiła Paula Fanderowska.

Wydarzeniu towarzyszyła także prezentacja innowacyjnej platformy Polonia Medica umożliwiającej zakup usług medycznych, stanowiącej odpowiedź na cyfrowe potrzeby pacjentów z zagranicy.

Spotkanie z agentami turystyki medycznej z USA i Kanady potwierdza, że uzdrowskowa oferta jest unikatową na światową skalę propozycją dla pacjentów szukających zarówno skutecznego leczenia, jak i wyjątkowego otoczenia. Cenne spotkania otwierają przed Kopalnią nowy, międzynarodowy rozdział.

KOPALNIA Z NAGRODĄ MEETINGS STAR

Meetings Star Award jest dla branży eventowej tym, czym dla filmu Oscar lub dla restauracji gwiazdki Michelin. Oceny dokonują anonimowi goście, którzy kierują się różnorodnymi kryteriami: od lokalizacji po atmosferę obiektu. Kopalnia Soli „Wieliczka” również może poszczycić się gwiazdką Meetings Star – uroczysta konkursowa gala odbyła się 11 lutego w Cankarjev dom Congress Centre w Lublanie.

Nagrodę odebrała Agnieszka Ziętara, Dyrektor Uzdrowiska Kopalnia Soli „Wieliczka”. W Lublanie wielicką kopalnię reprezentowali również Dyrektor ds. Górniczych i Turystyki Sławomir Talapka, Zastępca Dyrektora Uzdrowiska Magdalena Kostrzon oraz Aleksandra Sieradzka z Działu Organizacji Eventów. Podziemna Wieliczka zajęła drugie miejsce w kategorii obiektów ple-

nerowych i w otoczeniu natury. Wyprzedziła ją tylko chorwacka wyspa Brioni.

W tym samym zestawieniu znalazły się też m.in. Jaskinia Postojna (na trzecim miejscu), słynna stadnina siwych koni w Lipicy oraz lodowiec Kitzsteinhorn. Meetings Star cieszą się poważaniem i zaufaniem branży wydarzeń, albowiem są

wynikiem niezależnej oceny. W tej edycji „tajemniczy goście” odwiedzili 38 miejsc i obiektów w Polsce, Austrii, Chorwacji, Słowenii, Serbii, Estonii, Czechach, Czarnogórze, na Słowacji i Węgrzech.

KROKUSY ZAKWITNĄ PRZY WIELICKIEJ KOPALNI

Wieliczka już wkrótce przywita wiosnę w wyjątkowy sposób. W Parku św. Kingi, zlokalizowanym przy szybie Daniłowicza Kopalnia Soli „Wieliczka”, nasadzono aż 40 tysięcy krokusów. W najbliższych tygodniach, wraz z nadejściem cieplejszych dni, teren wokół kopalni wypełnią tysiące fioletowych, białych i żółtych kwiatów, tworząc efektowny, wiosenny krajobraz.

GÓRNICZY SUKCES ROKU W KATEGORII „EKOLOGIA”

GÓRNICZA IZBA PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA UHONOROWAŁA KOPALNIĘ SOLI „WIELICZKA” S.A. W KONKURSIE GÓRNICZY SUKCES ROKU. Z UZNANIEM JURORÓW SPOTKAŁO SIĘ WYKORZYSTANIE SUROWCÓW KOPALNIANYCH DO TWORZENIA RZEźB – NA PRZYKŁADZIE WIELICKIEJ SOLI KAMIENNEJ. WYRÓŻNIENIE W KATEGORII „EKOLOGIA” ODEBRAŁ PREZES ZARZĄDU KOPALNI SOLI „WIELICZKA” S.A. MARIAN LEŚNY.

Uroczysta gala odbyła się 2 lutego w Filharmonii Śląskiej w Katowicach. Konkursowa kapituła, w której zasiadają eksperci z branży górniczej – naukowcy, praktycy z długoletnim doświadczeniem, nagradza w trzech kategoriach: „Innowacyjność”, „Ekologia” oraz „Osobowość Roku”. GIPH w ten sposób promuje firmy, instytucje oraz osoby zaangażowane w rozwój polskiego górnictwa.

Kopalnia Soli „Wieliczka” szczeni się kilkoma nagrodami GIPH, m.in. za górnicze zabezpieczenie północnego odcisu kaplicy św. Kingi wraz z wykonaniem monitoringu zabezpieczonego odcisu, ochronę powierzchni ziemi oraz zasobów wód podziemnych i powierzchniowych przed negatywnymi skutkami zawału komór Baum, a także za likwidację poziomu IX oraz zabezpieczenie komory Gaisruck. Kapituła uhonorowała kopalnię za ochronę po-

wierzchni oraz zasobów wód podziemnych i powierzchniowych przed negatywnymi skutkami zawału komór Geramb i Fryderyk August. Osobowością Roku 2024 został Prezes Marian Leśny, który odebrał wyróżnienie podczas poprzedniej gali w Katowicach. Jurorzy docenili jego ogromny wkład w ochronę oraz udostępnianie zabytkowej kopalni stanowiącej część światowego dziedzictwa UNESCO.

GŁĘBIA ŚWIADOMOŚCI – CZAS DLA CIAŁA I UMYŚŁU

CZY W CODZIENNYM PĘDZIE ZDARZA CI SIĘ ZAPOMNIEĆ O WŁASNYM ODDECHU? GDY UWAGĘ ZAPRZĄTAJĄ TERMINY, POWIADOMIENIA I NIEUSTANNY SZUM MIASTA, ŁATWO ZGUBIĆ GDZIEŚ KONTAKT Z SAMYM SOBĄ. W UZDROWISKU KOPALNI SOLI „WIELICZKA” ZNALEŻLIŚMY NA TO SPOŚÓB – A RACZEJ PRZESTRZEŃ, KTÓRA SAMA PROWADZI DO WYCISZENIA.

135 metrów pod ziemią, z dala od zasięgu sieci, ekranów i miejskiego zgiełku, czeka na Ciebie miejsce, którego nie sposób opisać słowami – trzeba go po prostu doświadczyć. To tam, wśród solnych wyrobisk, rodzi się „Głębia Świadomości” – program, w którym czas zwalnia na tyle, by znów poczuć swój oddech i usłyszeć własne myśli.

W trakcie pobytu uczestnicy oddają się sesjom relaksacyjnym i mindfulness, w których techniki oddechowe przeplatają się z ciszą i skupieniem. Towarzyszą im ćwiczenia mobilizujące i stretching – delikatne, ale wystarczające, by rozluźnić napięte mięśnie i przywrócić ciału lekkość. A wszystko to w mikroklimacie, który sam w sobie ma moc uzdrawiania – solne powietrze działa jak naturalne inhalatorium, oczyszczając drogi oddechowe i kładąc układ nerwowy.

Dlaczego warto się zatrzymać i zjechać tak głęboko? Bo to inwestycja w spokój, który procentuje na długie tygodnie. Na powierzchni bez przerwy przetwarzamy bodźce – pod ziemią one po prostu do nas nie docierają. Mikroklimat wyrobisk staje się ekranem ochronnym dla przeciążonej głowy, a powietrze nasycone chlorkiem sodu, które od wieków działa tu nieprzerwanie, delikatnie oczyszcza i regeneruje.

Zapraszamy do rezerwacji. Więcej informacji: <https://www.kopalnia.pl/uzdrowisko/>

GÓRNICZA ORKIESTRA PERŁĄ POWIATU WIELICKIEGO

REPREZENTACYJNA ORKIESTRA DĘTA KOPALNI SOLI „WIELICZKA” OTRZYMAŁA PERŁĘ POWIATU WIELICKIEGO. MUZYKÓW UHONOROWANO W KATEGORII „KULTURA”. PRYZNANA NAGRODA STANOWI WYRAZ UZNANIA DLA WIELOLETNIEJ DZIAŁALNOŚCI ARTYSTYCZNEJ ORKIESTRY, JEJ WKŁADU W KULTYWOWANIE TRADYCJI GÓRNICZYCH I PROMOCJĘ REGIONU.

Nagrodę w imieniu zespołu odebrali podczas uroczystej gali 13 lutego jego członkowie Jacek Czaplak i Krzysztof Wołowicz. W wydarzeniu uczestniczył również Łukasz Sadkiewicz, Członek Zarządu ds. Ekonomicznych Kopalni Soli „Wieliczka” S.A., który towarzyszył reprezentantom orkiestry w tym ważnym momencie. Konkursowa kapituła doceniła artystyczną pracę zespołu – niestrudzoną, bo trwającą od roku 1830. „Perły” przyznawane są w dowód uznania za działalność promującą Powiat Wielicki jako region nowoczesny, przedsiębiorczy, atrakcyjny turystycznie, ale też pielęgnujący

lokalne tradycje i dziedzictwo. Reprezentacyjna Orkiestra Dęta Kopalni Soli „Wieliczka” idealnie wpisała się w ideę konkursu, z powodzeniem łącząc 195-letnią historię z otwartością na nowoczesny repertuar oraz energią, od której drżą w posadach sale koncertowe. Muzyka górniczej orkiestry towarzyszy Wieliczanom podczas ważnych wydarzeń patriotycznych i religijnych. Uświetnia patriotyczne rocznice, święta, maszeruje w barwnych korowodach, reprezentuje Wielickę w Małopolsce, Polsce i za granicą. Co roku latem salinarny zespół spotyka się z publicznością w Parku św. Kingi,

porywając plenerowymi występami pełnymi znanych i lubianych melodii. Nadzwyczajny kunszt muzyków znalazł swoje potwierdzenie na początku 2026 roku w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie. Jubileuszowy koncert zakończył się owacją na stojąco.

Wielki jubileusz przyniósł orkiestrze wyrazy najwyższego uznania – Srebrny Medal Zasłużony Kulturze Gloria Artis oraz Medal Polonia Minor. W lutowy wieczór do tych cennych wyróżnień dołączyła Perła Powiatu Wielickiego, nagroda Starosty Wielickiego.

DŹWIGACZ KULTURY 2026

Kopalnia Soli „Wieliczka” została uhonorowana prestiżowym tytułem Dźwigacza Kultury 2026 – wyróżnieniem przyznawanym partnerom szczególnie zaangażowanym w rozwój i wspieranie życia kulturalnego Krakowa. Nagrodę przyznało Krakowskie Biuro Festiwalowe podczas uroczystej gali, która odbyła się 19 lutego w przestrzeniach Wesola Immersive – New Media Art Center.

Współpraca pomiędzy sektorem publicznym a partnerami instytucjonalnymi i biznesowymi ma kluczowe znaczenie dla rozwoju kultury i budowania międzynarodowej pozycji. Nagroda jest wyrazem wdzięczności wobec partnerów, którzy umożliwiają realizację ambitnych i różnorodnych projektów kulturalnych. Kopalnia Soli „Wieliczka” od lat współpracuje z instytucjami kultury, organizatorami festiwa-

li i wydarzeń o randze międzynarodowej. Jej działalność znacząco przyczynia się do promocji Krakowa jako miasta o wyjątkowej ofercie kulturalnej. Szczególnym przykładem tej relacji jest festiwal Misteria Paschalia – prestiżowe przedsięwzięcie poświęcone muzyce dawnej, odbywające się co roku w okresie Wielkiego Tygodnia. Koncert w Wielką Sobotę realizowany w unikalnych, podziemnych przestrzeniach kaplicy św. Kingi, nadaje festiwalowi wyjątkowy charakter, łącząc najwyższy poziom artystyczny z niepowtarzalną scenografią.

Nagrodę z rąk dyrektora Krakowskiego Biura Festiwalowego Caroliny Pietyry odebrały Agnieszka Wolańska, Pełnomocnik ds. Historii i Kultury. Rzecznik Prasowy Kopalni Soli „Wieliczka” S.A. oraz Mariola Kaczor, Dyrektor ds. Marketingu, Sprzedaży i Rozwoju Produktów

Kopalni Soli „Wieliczka” Turystyka. Tegoroczna ceremonia miała wyjątkową oprawę artystyczną. Goście mogli uczestniczyć w immersyjnym doświadczeniu oraz pokazie filmu Grzegorza Łacha z muzyką na żywo autorstwa Fryderyka Lutyńskiego. Koncepcję artystyczną wydarzenia przygotowała Maja Starakiewicz, która wykorzystała metaforę sieci i wzajemnych powiązań jako symbol współczesnej kultury.

KARNAWAŁOWY KONCERT GÓRNICZEJ ORKIESTRY

Sobotni wieczór 7 lutego należał do Reprezentacyjnej Orkiestry Dętej Kopalni Soli „Wieliczka”. Muzycy dali w komorze Warszawa wspaniały karnawałowy koncert. Program był pełen przebojów muzyki filmowej i popularnej, nie zabrakło też marszowej klasyki. Publiczność gorąco oklaskiwała zespół, który wspiął się na artystyczne wyżyny,

po raz kolejny dowodząc, że na instrumentach dętych można zagrać każdą melodię. Prezes Zarządu Kopalni Soli „Wieliczka” S.A. Marian Leśny uhonorował najstarszego czynnego muzyka orkiestry. Jan Iskra nie krył wzruszenia, odbierając pamiątkową solną rzeźbę oraz wyrazy uznania dla swego talentu oraz pracowitości.

HARCÓWKA OFICJALNIE OTWARTA

30 STYCZNIA W ZABYTKOWYM SZYBIE REGIS ODBYŁO SIĘ OFICJALNE OTWARCIE NOWEJ HARCÓWKI HUFCA ZHP WIELICZKA – WYJĄTKOWY I RADOSNY DZIEŃ DLA CAŁEJ SPOŁECZNOŚCI HARCERSKIEJ.

W uroczystości wzięli udział licznie zgromadzeni harcerze, zuchy, instruktorzy oraz sympatycy ruchu harcerskiego. Przybyłych gości powitała Komendantka Hufca hm. Ania Hałatek. Podczas wydarzenia wręczono Srebrne Honorowe Odznaki Ruchu Przyjaciół Harcerstwa dla Zarządu Kopalni Soli „Wieliczka” S.A., które wręczył Komendant Chorągwi Krakowskiej ZHP, hm. Artur Wal-kowiak.

Uhonorowani gospodarze Kopalni, skierowali wiele ciepłych słów w kierunku harcerzy, przekazując na ręce Pani Komendant krzyż harcerski wykonany z soli przez utalentowanych, wielickich górników-rzeźbiarzy. Z ogromną radością witamy Was w nowym miejscu na harcerskiej mapie – w Szybie Regis Kopalni Soli „Wieliczka”, który od dziś staje się Waszą Harcówką – drugim do-

mem, miejscem spotkań, przygód, rozmów i wychowania kolejnych pokoleń - podkreślił podczas uroczystości Prezes Zarządu Kopalni Soli „Wieliczka” S.A. Marian Leśny.

Cieszymy się, że to właśnie tutaj będzie biło harcerskie serce. Jesteśmy dumni, że możemy być nie tylko gospodarzami tego miejsca, ale przede wszystkim Waszymi sąsiadami i partnerami - kontynuował Łukasz Sadkiewicz, Członek Zarządu ds. Ekonomicznych. Wśród zgromadzonych gości nie zabrakło również Wicestarosty Wielickiego Ewy Ptasznik - członkini Hufca ZHP Wieliczka.

Nowa siedziba Hufca w szybie Regis została ustanowiona dzie-

ki otwartości Kopalni Soli „Wieliczka” oraz zaangażowaniu całej wspólnoty harcerskiej. Z pewnością będzie to miejsce tętniące życiem, dobrą energią i bezpieczną przystanią, do której zawsze chce się wracać. A harcerskie piosenki dobiegające z sąsiedztwa będą dla wszystkich znakiem, że dzieje się tam wiele dobrego.

Z Miasta i Gmi

Przetarg na projekt i budowę

Ciąg pieszo-rowerowy

Połączy on ul. Kusocińskiego z Drogą Królewską wzdłuż DK75 (ul. Brzeska), co dla mieszkańców osiedla Piaski będzie bezpieczną drogą do centrum miasta. Dzieci dojadą nim do szkoły, czy na zajęcia pozalekcyjne, ich rodzice - do pracy, na zakupy, czy aby skorzystać z oferty

kulturalnej w centrum miasta. Dla wszystkich mieszkańców to brama do Puszczy Niepołomickiej prosto z centrum. Stworzy ciąg: Zamek - Błonia - Arena Lekkoatletyczna - ul. Kusocińskiego - Droga Królewska - Sítowiec i dalej trasa EuroVelo 4.

Co powstanie? 420 m nowego ciągu pieszo-rowerowego oddzielnego od jezdni poboczem, doświetlone przejście dla pieszych i przebudowa skrzyżowania z Drogą Królewską. Przewidywany termin ukończenia prac: wiosna 2028 r. Inwestycja jest w dużej mierze finansowana z UE w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027.

The Voice Senior z Niepołomic Zbigniew Guzowski

Burmistrz Michał Hebda spotkał się ze Zbigniewem Guzowskim z Niepołomic - półfinalistą programu „The Voice Senior” w TVP. To człowiek, który wchodzi na scenę i od pierwszego dźwięku porusza publiczność, powiedział burmistrz dodając: rozmawialiśmy o kolejnych planach - i mamy konkretne:

występ podczas 34. Dni Niepołomic w czerwcu - na dużej scenie, u siebie, dla swoich. Także będzie bezpłatna potańcówki (dancing) dla seniorów z muzyką na żywo oraz wyjazd do Paliano we Włoszech - miasta partnerskiego gdzie program „The Voice Senior” cieszy się tam dużą popularnością.

Cyberbezpieczeństwo

Projekt Spółki Infrastruktura Niepołomice został zakwalifikowany do rządowego programu „Cyberbezpieczne Wodociągi”. Spółka otrzyma ponad 1,1 miliona złotych dofinansowania. Środki przeznaczone zostaną na zwiększenie bezpieczeństwa systemów informatycznych i infrastruktury sterującej siecią wodociągowo-kanalizacyjną. To ważne, gdyż nowoczesne wodociągi opierają

się na technologiach cyfrowych, które - tak jak każde systemy IT - mogą być narażone na cyberataki.

Salon Czwartkowy

Gościem Kazimierz Barczyk

Gościem spotkania z cyklu Salon Czwartkowy - Akademia Dobrych Manier w Zamku Królewskim w Niepołomicach, prowadzonego przez profesor Teresę Olearczyk, był Kazimierz Barczyk - adwokat i radca prawny, absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego, przewodniczący Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski oraz Ogólnopolskiej Federacji Związków Gmin i Powiatów RP, twórca Rządowego Centrum Legislacji, były minister w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, a także

przewodniczący Rady Miasta Krakowa i Sejmiku Województwa Małopolskiego. Kazimierz Barczyk dzielił się doświadczeniem pracy w instytucjach i organizacjach działających na rzecz dziedzictwa oraz pamięci historycznej.

Zabierzów Bocheński

Nowoczesny węzeł przesiadkowy

Burmistrz Michał Hebda podpisał umowę na realizację ważnej inwestycji transportowej w Zabierzowie Bocheńskim. Powstanie tam nowoczesny węzeł przesiadkowy. Mieszkańcy zyskają lepszy dostęp do transportu publicznego oraz usług. Zadanie w formule „zaprojektuj i wybuduj”. Wartość umowy: ponad 13,7 mln zł, dofinansowanie: 10 673 753,50 zł z Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko. Zakończenie projektu planowane jest na połowę 2028 roku. Powstaną parkingi w formule P+R oraz K+R, które ułatwią łączenie

różnych środków transportu. Projekt zakłada wykonanie komfortowych dojazdów do węzła przesiadkowego oraz do szkoły podstawowej, przedszkola i ośrodka zdrowia; zostanie wyposażony w elementy małej architektury - w tym dwie wiaty przystankowe, ławki oraz stojaki rowerowe.

Obrazy dawnych mistrzów

Wernisaż wyjątkowej wystawy

ARS DIVINA - zachwył nad obrazami dawnych mistrzów, wyrazili uczestnicy wernisażu, który zgromadził niezwykle wiele uczestników pragnących zobaczyć sztukę m.in. z pierwszych wieków chrześcijaństwa. Wystawa ikon i obrazów sakralnych powstała dzięki wieloletniej pracy artystów skupionych w Grupie Lumen. Muzeum Niepołomickie zachęca do przyjazdu: prezentujemy dzieła inspirowane sztuką chrześcijańską od najstarszych ikon bizantyjskich, przez średnio-wieczne tablice ołtarzowe, aż po

wczesnorenesansowe malarstwo włoskie i niderlandzkie. Nie są to kopie - to twórcze reinterpretacje, w których współcześni artyści wchodzi w głęboki dialog z wielkimi mistrzami przeszłości. Czynna jest ona od wtorku do niedzieli, w godz. 10-17.00 do 10 maja.

Generator dla Kijowa

Rada Miejska w Niepołomicach podczas sesji podjęła uchwałę o udzieleniu pomocy rzeczowej Miastu Kijów w Ukrainie. W odpowiedzi na apel kardynała Grzegorza Rysia zdecydowaliśmy o przekazaniu fabrycznie nowego generatora prądowłóczego FOGO FH 8000 TR o mocy 8,5 kW i wartości 8 500 zł. Agregat został przekazany za pośrednictwem Caritas. Środki na

jego zakup pochodzą z budżetu Gminy Niepołomice na 2026 rok. Dziękuję Radnym za tę decyzję, podkreślił Burmistrz Michał Hebda. To konkretna pomoc i wyraz solidarności z tymi, którzy dziś mierzą się z dramatem wojny.

Niepołomice

Rozbudowa ul. Grzybowej

Gmina Niepołomice otrzymała środki na rozbudowę ul. Grzybowej w Niepołomicach. Kwota dofinansowania to 2,5 mln zł, co stanowi jedną z największych dotacji w województwie małopolskim. Zakres prac (637 m, 560360K) obejmuje m.in.: nową jezdnię (KR4, szer. 5 m), pobocza i chodnik (427 m), przebudowę skrzyżowań z ul. Drogą Królewską, Ples i Zawilą, budowę i przebudowę sieci: deszczowej, wodociągowej i sanitarnej, modernizację oświetlenia i infrastruktury technicznej, wprowadzenie docelowej organizacji.

tarnej, modernizację oświetlenia i infrastruktury technicznej, wprowadzenie docelowej organizacji.

Niepołomice

Rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 1

Przy Szkole Podstawowej nr 1 w Niepołomicach powstaje nowy segment o powierzchni ponad 1100 m², w pełni dostępny dla osób z niepełnosprawnościami. Znajdzie się w nim osiem sal dydaktycznych, przestrzeń do nauczania indywidualnego, nowoczesna biblioteka, hol oraz szatnia. Zakończenie prac zaplanowano na koniec października 2026 r. Po oddaniu u użytku,

inwestycji wszyscy uczniowie tej szkoły – a jest ich ponad 900 – będą mogli uczyć się na jedną zmianę w komfortowych warunkach

Niepołomice

Rozbudowa ul. Podłęskiej

Rozpoczęły się zasadnicze prace przy rozbudowie ul. Podłęskiej w Niepołomicach. Zadanie prowadzone jest w formule „zaprojektuj i wybuduj”: odcinek: ok. 0,5 km, wartość: 4 157 627,89 zł. Zakończenie: prac do 15 listopada 2026 r.

Zagórze i Słomiróg

Walne zebrania Jednostek OSP

To wyjątkowy moment – czas podsumowań, podziękowań i wyznaczenia kierunku działań na kolejne lata służby. W Gminie Niepołomice odbywają się walne zebrania sprawozdawczo-wyborcze jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, z podsumowaniem działalności w minionym roku i całej pięcioletniej kadencji władz, a także wyborem nowych Zarządów.

W OSP Zagórze Zarząd jednostki ukonstytuował się w następującym składzie: Prezes – Ryszard Kielar-Ostrowski, Wiceprezes – Patryk Zabzdyr Naczelnik – Marcin Celary, Zastępca Naczelnika – Jakub Pyrz, Skarbnik – Dominik Wiśniowski, Sekretarz – Joanna Kielar-Ostrowska Członek zarządu – Rafał Wojewoda Jednostka została uhonorowana Złotym Medalem za zasługi dla pożarnictwa, a strażakom wręczono odznaczenia oraz zaświadczenia o ukończonych szkoleniach.

OSP Słomiróg nowe władze stanowią: Prezes – Bartłomiej Bulat, Wiceprezes – Gabriela Siuda, Naczelnik – Wojciech Jachimczak, Zastępca naczelnika – Grzegorz Wrześniak, Sekretarz – Tadeusz Wojciechowski, Skarbnik – Łukasz Kocemba, Gospodarz – Tadeusz Piech, Członkowie zarządu – Wojciech Porębski, Paweł Bulat

Także Druhny i druhowie z Zakrzowca podsumowali minioną kadencję wybrali nowe władze jednostki, które stanowią Prezes – Jan Ziobro, Wiceprezes Naczelnik – Kamil Radecki, Wiceprezes – Krzysztof Łach, Zastępca Naczelnika – Robert Buczek, Skarbnik – Katarzyna Dybczak, Sekretarz – Bartosz Buczek, Gospodarz – Rafał Buczek

Osobne podziękowania Burmistrz Michał Hebda skierował podczas zebrania do druhow Sławomira Mikurdy i Michała Szewczyka za ich zaangażowanie, poświęcony czas i pracę na rzecz OSP, także dla druha Zbigniewa Myszkę, który przez trzy dekady kierował jednostką. Dziękował wszystkim strażakom za ich oddanie, zaangażowanie i lata służby na rzecz każdej ze społeczności.

Spotkanie z Księdzem Kardynałem Grzegorzem Rysiem

Podczas spotkania Burmistrz Michał Hebda przekazał Ks. Kardynałowi wspólnie z Żoną wyjątkową miniaturę mozaiki św. Jana Pawła II. W najbliższych miesiącach Ksiądz Kardynał odwiedzi Niepołomice.

MIESIĘCZNIK MUZEUM ŻUP KRAKOWSKICH WIELICZKA

Nowa iluminacja w wielickim muzeum.
Jak światło poruszyło kierat

Iluminacja eksponatów to coś więcej niż ich oświetlenie. To narzędzie, które buduje nastrój, opowiada historię czy wskazuje kierunek zwiedzania. Najlepszym tego przykładem jest nowa aranżacja w wielickim muzeum, gdzie światło prowadzi widza przez techniczne detale zabytkowego kieratu. Uzupełnieniem tej opowieści jest multimedialny mapping obrazujący dawną pracę pod ziemią.

Iluminacja to sztuka precyzyjnego operowania światłem, która wydobywa z eksponatów ich piękno. Mapping natomiast ożywia statyczne obiekty za pomocą dynamicznych obrazów. Polskie muzea coraz częściej sięgają po te rozwiązania, czyniąc je integralną częścią swoich ekspozycji.

Nowe technologie nigdy nie zastąpią samego zabytku, ale mogą sprawić, że oglądanie ekspozycji staje się ciekawsze i bardziej przystępne. Pomagają lepiej zrozumieć wystawę, tworząc odpowiedni nastrój i zwracając uwagę na ważne detale – mówi Jan Godłowski, dyrektor Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka.

Dla twórcy wielickiego muzeum – Alfonsa Długosza – światło było bardzo ważnym elementem ekspozycji. W jego czasach do rozjaśniania komór wykorzystywano tradycyjne oświetlenie górnicze, a wybrane zabytki doświetlano punktowo przy użyciu blaszanek na mleko. Na ich dnie wiercono dziurę, do której wkładano oprawkę, by potem umieścić w niej żarówkę.

Tak własnoręcznie wykonany tubus dawał zwarty słup światła, skierowany na konkretny obiekt. Dziś te same założenia realizujemy za pomocą technologii LED, która pozwala budować muzealną opowieść poprzez punktowe czy sekwencyjne odkry-

wanie detali urządzeń górniczych czy struktur ociosów. Rozwiązanie to daje możliwość tworzenia setek scenariuszy świetlnych – mówi Zbigniew Jawień, zastępca dyrektora do spraw technicznych.

Iluminacja komory *Modena* to najnowszy projekt w części podziemnej wielickiego muzeum. Światło prowadzi tam widza przez techniczne szczegóły kieratu polskiego, a mapping obrazuje zasadę działania urządzenia oraz trud dawnej pracy ludzi i koni pod ziemią. Nowa iluminacja stopniowo odkrywa przed widzami liny i warsztaty powroźnicze, gdzie je skręcano, następnie bęben i wał pędny, aż wreszcie koło, przy którym pracowały konie. Światło precyzyjnie wydobywa też inne elementy konstrukcyjne: hamulec oraz detale wałów i łożysk, co pozwala przewodnikowi w najdrobniejszych szczegółach omówić budowę średniowiecznego urządzenia.

Zwieńczeniem tej historii jest mapping na ociosie, stworzony na podstawie archiwalnych rycin z muzealnych zbiorów. Dzięki ożywieniu dawnych obrazów widzowie mogą zobaczyć moment zaprzęgnięcia koni i ruszający kierat, a w tle obserwować ich wędrówkę tzw. końską drogą pomiędzy poziomami oraz pracę przy mniejszych urządzeniach – krzyżach. Projekcja przybliży także postać trybarza – opiekuna dbającego o zwierzęta – co wraz z widokiem żłobu z sianem podkreśla, jak dobrze je tam traktowano.

Modena to tylko jedno z miejsc, które w ostatnim czasie przeszło w Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka świetlną metamorfozę. Wcześniej zmian dokonano w komorach: *Saurau*, *Szerzyzna* oraz *Maria Teresa II*.

Kierat polski w komorze *Modena*, fot. D. Kotakowski

Do wszystkich modernizowanych wyrobisk podchodzono indywidualnie, bo każde z nich ma co innego widzowi do zaoferowania. Impulsem do wprowadzenia zmian była prozaiczna sprawa – wycofywanie z rynku żarówek, które iluminowały ekspozycję. Te, które pozostały, z czasem zaczęły świecić słabiej, na żółto lub niebiesko. Jedne dawały światło ciepłe, inne zimne, co zakłócało odbiór wystawy.

W malowniczej komorze *Saurau* celem oświetlenia było wydobywanie jej unikalnych kształtów. Muzealni elektrycy pracowali na linach, by znaleźć idealne miejsca dla lamp,

które wyeksponują piękno ociosów. Turyści mogą też teraz drewnianym pomostem wchodzić 10 metrów w głąb wyrobiska, co pozwala zobaczyć jego złożoną strukturę.

Z kolei w komorze *Szerzyzna* podświetlono ekspozycję kilkunastu obiektów, dbając o ich odpowiednią prezentację, która wskazuje kierunek zwiedzania.

Szczególnym wyzwaniem była komora *Maria Teresa II*. To wyrobisko składa się z dwóch części o różnym charakterze: niskiej z wieloma niejednorodnymi ekspozycjami oraz wysokiej, która jest rezerwatem. W niższej tak dobrano sekwencje

światła, by blask tablic informacyjnych części dotyczącej znanych postaci, które niegdyś zwiedzały wielicką kopalnię, nie odciągał uwagi od maszyn wiertniczych i kolejki. W części wysokiej światła zapalają się kolejno, pokazując ślady dawnych prac górniczych i szybki transportowy. Dzięki temu oświetlenie staje się dla przewodnika narzędziem, które pozwala płynnie prowadzić opowieść i odkrywać przed widzami kolejne detale komór wielickiego muzeum.

(MSJ)

Senior w Muzeum: „Podziemny świat soli – odkryj kopalnię soli oczami geologa”

Serdecznie zapraszamy na zajęcia poświęcone wybranym rejonom podziemnych wyrobisk wielickiej kopalni soli. Wspólnie spojrzymy na kopalnię z perspektywy geologa, opowiemy o tajemnicach formacji solonośnej i procesach, które ukształtowały to wyjątkowe miejsce.

Termin: 6 marca, godz. 10.00, koszt udziału: 30 zł/os., preferowany wiek uczestników: 60+

Kosmiczna przygoda w solnej krainie

Podczas wydarzenia dzieci wraz z opiekunami dowiedzą się, jakie cechy powinien posiadać astronauta, co łączy kopalnię soli z misją kosmiczną i jakie symbole z Polski poleciały na orbitę. Na koniec będzie można zobaczyć brytkę soli, która wróciła z kosmosu prosto do muzealnej gabloty.

Termin: 7 marca, godz. 10.00; koszt udziału: 20 zł/os.

Oswoić Muzeum: „W podziemnym świecie legend”

Podczas zajęć uczestnicy przeniosą się do magicznego świata legend i opowieści związanych z kopalnią soli. Odkryją sekrety Skarbnika, poznają legendę o Bieliczce oraz historię solnych skrzatów. Na spotkanie zapraszamy rodziny z dziećmi z niepełnosprawnościami.

Termin: 21 marca, godz. 10.00, koszt udziału: 30 zł/os.

Mama, Tata i Ja: „Solne ozdoby wielkanocne”

Sól – symbol oczyszczenia, siły i trwałości – to ważny element każdego wielkanocnego koszyczka. W niezwyklej, kopalnianej scenarii wykonamy solne ozdoby na świąteczny stół. Na uczestników spotkania czekają ciekawostki i zadania dotyczące tradycji i obrzędów wielkanocnych.

Termin: 22 marca, godz. 10.00, koszt udziału: 30 zł/os.

Zabawy ze sztuką: „Solne pisanki”

W weekend poprzedzający święta Wielkiej Nocy zapraszamy na zdobienie solnych pisanek. Na spotkaniu przybliżymy różne techniki ozdabiania jajek wielkanocnych. Na uczestników czekają zagadki, zadania i quiz, a na koniec każdy ozdobi solną pisanekę.

Termin: 28 marca, godz. 10.00, preferowany wiek uczestników: każdy, koszt udziału: 20 zł/os.

- Miejsce wszystkich zajęć: ekspozycja podziemna muzeum na III poziomie kopalni soli
- Zbiórka: kasa muzeum przy szybie Daniłowicza, 15 min. przed zajęciami

- Materiały zapewnia muzeum
- Rezerwacja: Dział Edukacji, tel. 12 289 16 33

MUZEUM ŻUP KRAKOWSKICH WIELICZKA
UL. ZAMKOWA 8, 32-020 WIELICZKA
TEL: (12) 289 16 00
MAIL: INFORMACJA@MUZEUM.WIELICZKA.PL
WWW.MUZEUM.WIELICZKA.PL

RED. NACZELNY:
JAN GODŁOWSKI
REDAKCJA:
GABRIELA PASZKOWSKA,
MONIKA CHWAŁEK-OCZKOWSKA

